

CHLUMEK - SOUTĚŽ
PRŮVODNÍ ZPRÁVA

Chlumek - Sad

Dnes v Chlumku zůstává pár vzdorných stromů zjizvených časem a opomíjením. Těm náš koncept zajistí důstojné odcházení. Co na tom, že naruší pravidelný spon (9x9m) přicházející generace? Nové ovocné stromy se jim buď vyhnou anebo vytvoří těsné sousedství. Proměna bude postupná. Jeho obnova se může stát komunitní událostí. Rituálem sázení, vakcínou proti odosobněné dodavatelské formě. Navázáním osobního vztahu mezi stromem a člověkem. Další možnost zapojení dětí i dospělých skýtají ptačí budky, krmítka i úly.

Sad poroste a postupně se začnou měnit i prostorové vztahy. Zatímco v produkčních sadech zůstává povrch půdy víceméně neměnný, v sadu proměn se stává jakýmsi palimpsestem, vrstvením a přepisováním původního scénáře květnaté louky. Každoročně, na jaře budou do země vepsány brázdy, vyplněné dobrou zeminou a osety květinami, například kopretinami nebo i červeným mákem. Podobně jak se vodové barvy rozpíjí po papíře i tato květinová grafika ztratí v čase své kontury a rozlehne se do okolí. Spolu s měnícími se vysekanými cestami se sad změní v proměnlivou vegetační tkáň, květinami vyšívanou pokrývku.

Z našich zahrad a polí rychle mizí osvědčené odrůdy jablek a jiného ovoce. Tento sad se může stát živým rejstříkem zapomenutých odrůd, sadem dědictví a přesáhnout svým významem daleko za hranice města.

Co se bude měnit? Cesta k prolukám. Budou přibývat stromy anebo i jedlé plůtky z beztrnných ostružin a malin. Stromy porostou, ale budou také odcházet. Grafika louky - ta bude připomínat luční pointilismus. Přenosný mobiliář.

Co zůstává? Proluky. Ty se nemění, i když je možné, že některé zarostou anebo zcela zaniknou. Cesta k nim se ročně nebo i uvnitř sezóny změní. Vznikne tak jakýsi labyrint s pevnými body, ale přístupem, který povede jinudy. V prolukách najdeme různé formy mobiliáře, který ponouká k odpočinku a současně i ke hrám nebo sportování.

Centrem dění se stane *Chlumecká stodola*. V podstatě jde o místo bez stěn, chráněné proti dešti. Trochu připomíná stoh na nohou. Zde se lze sejít, oslavovat narozeniny nebo svatbu, pořádat hostiny, opékat a třeba i hrát na hudební nástroje nebo promítat. Uprostřed je masivní dubový modulární stůl, který lze různě modifikovat. Předpokládáme, že toto místo by bylo možné na různé události pronajmout. Přístup a občasný příjezd ke stodole je vyznačenou štěrko-trávníkovou cestou. Chlumek bude jednoduše místem, které je při každé návštěvě jiné.

Do našich úvah jsme zařadili i Hortus conclusus – uzavřený dvůr, a to navzdory tomu, že to zadání přímo nevyžadovalo. Ač chápeme pragmatický přístup již zpracovaného plánu, domníváme se, že pro město i biskupství je to příležitost, kterou by nemělo nechat proklouznout mezi prsty. Samotná zeď je přitom místem, kde by bylo vhodné umístit zachráněné artefakty. Uvnitř by pak mohla být medicínální zahrada – zdroj léčivek, klidné místo lákající k meditaci.

Za Chlumkem

Zatímco Chlumecká je místem soustavných jemných proměn, místo za Chlumkem si ponechává svou otevřenost a schopnost stát se hostitelem různých akcí města a komunity. Část bývalého hřbitova je zbavena nevhodné vegetace keřů a některých jehličnatých dřevin. Hřbitov je připomenut mírným eliptickým prohloubením a trochu surreálně kamennými deskami – šlapáky s latinskými jmény nejdůležitějších kostí lidského těla. Travnatá pláň pod zdí bývalého hřbitova je mírně, amfiteatrálně zvlněna až na centrální plochou část. Ta je díky navrženému šterkotrávníku odolná proti zvýšenému zatížení ať již třeba kolotoči, cirkusovými stany nebo i jako dočasné parkoviště. Travnatá pláň je lemována na obou stranách vysokokmennými kvetoucími stromy.

Nedostatek prostoru v uličce, která ústí do prostoru Za Chlumkem dovoluje jen skromné kompenzační zásahy. Přesto však je možné, aby se ulička změnila pomocí popínavých rostlin v atraktivní zelený a kvetoucí průchod. V budoucnu by měla být i vydlážděna kostkami.

Spodní část akceptuje geometrii nedávno provedených úprav s výjimkou prolomení rohu., Zde je umístěn pramen – pítka. Opěrná zeď má formu příležitostné lavice. Trojúhelníková plocha se stane místem *Pod lipami* se skulpturálním nábytkem a patníky ve formě seříznutých kamenných koulí.

Okolí kostela – terasy.

Terasy budou osázeny několika málo druhy rostlin. Doba kvetení bude pokud možno synchronizována s datem ročních poutí. Důraz je položen i na vůně, které budou vítat poutníky. Mezi vybranými druhy jsou ty se sakrálním motivem, nebo vhodné pro venkovská sídla dle Metodiky VÚKOZ. Jsou to zvláště *Lavandula angustifolia*, *Genista germanica*, *Phlox* sp., *Aster*, *Perovskia abrotanoides* atd.

KONSTRUKČNÍ POZNÁMKY

Chlumeck

Chlumecká stodola: Rozměry: Půdorys - 7,6m x 12,65m Celková výška stavby: 8,15m. Světlá výška: 8,00m. Základní konstrukce lepené laminované dřevo opatřené retardačním nátěrem proti ohni. Dřevěná nosníková konstrukce je uložena na betonových patkách v částečně skrytých ocelových úchytech. Na nosníkové konstrukci jsou v horní části zavěšené rošty s dřevěnými lamelami. V dolní části jsou rošty mechanicky otevíratelné a umožňují rozšíření zastíněné plochy. Veškeré spoje jsou galvanizovány. Střešní krytina je provedena z uměle zestárnutého lakovaného zinkového plechu Podlaha je z kostek z tvrdého dřeva kladených do písku. Alternativně z nepravidelných kamenných desek. Venkovní hrany jsou omezeny

kovovou hranou. Robustní konstrukce umožňuje zavěšení různých zařízení, jako sítí, houpaček závěsů, promítacích pláten, grilu apod. Modulární stůl je z dubového dřeva. Do stodoly je zavedena pitná voda a elektřina. Přístup je travnatou, pravidelně stříhanou cestou vyztuženou šterkem. Přístupová cesta bude vyznačena kolíky, ale nebude osvětlena. Večer bude pavilon – stodola připomínat svým teplým světlem lucernu. K stodole přiléhá malá plocha vyztuženého trávníku jako obratiště nebo pro krátkodobé parkování.

Cestní síť uvnitř sadu bude tvořena pouze nakrátko sestřiženou loukou. Vedení těchto cest se bude pravidelně měnit, aby nedocházelo k vyšlapávání. Předpokládá se, že terén sadu určený k variabilním stříhaným pěšinám bude pečlivě srovnán, aby se usnadnil přístup i kočárkům nebo i osobám ve vozíku. Napojení na dvůr u residence bude kombinací polymerem stabilizovaného mlatu (polypavement) s nepravidelnou kamennou dlažbou do písku. Pro příjezd do dvora navrhujeme pásy pro kola vydláždít kamenem kladeným do betonového lože.

Mobiliář/hrací prvky je z masivního měkkého dřeva pojednaného zhutňovací technologií (např. Belmadur), která mnohonásobuje trvanlivost a odolnost proti mechanickému poškození. Velká formální variabilita umožňuje celou škálu funkcí, nabízí se k odpočinku stejně tak ke hře. Veškeré kovové spoje a kotvy jsou za horka galvanizované.

Ačkoliv to není předmětem zadání, navrhujeme novou zeď uzavírající dvůr zvýšit na 2.5 metrů a opatřit ji vápennou omítkou. Zvýšení tloušťky umožňuje instalaci vitrín pro restaurované artefakty. Vstupní branka je z perforované cortenové oceli, zatímco vjezdní vrata jsou vizuálně potlačena a vytvářejí dojem, jakoby se část zdi otevřela.

Dětské hřiště ve stávající lokalitě považujeme jako nevhodné. Některé prvky by mohly být přemístěny do sadových proluk.

Za úvahu stojí, zda neopatřit vstup do Chlumku branou anebo jinou formou regulace vjezdu.

Za Chlumkem

Materiálové pojednání:

Cesta: Stabilizovaný mlat (polypavement)

Místo bývalého hřbitova: umělý kámen nebo beton vysoké kvality. Písmena jsou do povrchu vtlačena a za deště se v nich shromažďuje voda.

Zdi: opuka. Sedací plocha z vápencových desek. Povrch pojednán nanonátěrem.

Pramen: žula nebo beton (umělý kámen) Bronzové hrany a chrlič. Voda: Dvě alternativy. Pítka – napojené na vodovodní řád, operované mechanicky nebo pramen využívající recirkulace vody. Výhodou této alternativy je přítomnost příjemného zvuku, nevýhodou vyšší pořizovací náklady a nutnost pravidelné údržby recirkulačního systému.

Patníky a skulpturní nábytek: umělý kámen.

Ulička: Obyčejné galvanizované sloupky průměru 38mm jsou upraveny navařením podložek v intervalu cca 250 mm proti sklouzávání popínavých rostlin. (*Lonicera henryi*, *Clematis montana*) Vzdálenost sloupků 0.6m. Úzký pás u domu dovoluje pouze omezenou výsadbu stálezelených rostlin. (Např. *Lonicera pileata* – zimolez nebo *Prunus laurocerasus* – bobkovišeň)

Poznámky: Umělý kámen není imitací kamene, spíše připomíná, teraso. V podstatě jde o vysoko kvalitní beton s přídavkem kameniva a oxidů železa.

Polypavement je polymerová stabilizace mlatu, která zamezuje rozmáčení nosné vrstvy. Únosnost až několik tun podle tloušťky vrstvy. Vzhledem se od mlatu téměř neliší. Prašnost a eroze jsou významně redukovány.